

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyní: a) S. J. A.,
b) nezl. A. A.,
obě státní příslušnice Ruské federace
obě zastoupené advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 17. 7. 2024, č. j. MV-77116-5/SO-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

- Žalobkyně se žalobou domáhaly zrušení rozhodnutí ministra vnitra označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut jejich rozklad podaný proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024, č. j. MV-110880-12/VS-2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně a) o udělení státního občanství České republiky, do níž zahrnula i svou nezletilou dceru - žalobkyni b) (dále jen „žádost“).
- Soud ze správního spisu zjistil, že dne 11. 5. 2022 byla podána žádost, k níž žalobkyně předložily mimo jiné následující doklady: dotazník vyplněný žalobkyní a), v němž tato uvedla, že její měsíční příjmy činí 26 500 Kč čistého a plynou ze zaměstnání a nájmu bytu;

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

platební výměry žalobkyně a) na daň z příjmů fyzických osob se základem daně za zdaňovací období roku 2018 ve výši 353 463 Kč, roku 2019 ve výši 345 253 Kč a roku 2020 ve výši 327 596 Kč; výpisy z katastru nemovitostí dokládající vlastnické právo žalobkyně a) ke 3 nemovitostem zakoupeným v letech 2014, 2017 a 2020 (v přiloženém životopisu uvedla, že finanční prostředky na jejich koupi získala prodejem bytu v Moskvě v roce 2010 a na základě půjčky od rodičů); školní vysvědčení žalobkyně b) za roky 2019 až 2022; kupní smlouvu ze dne 20. 9. 2010, podle níž žalobkyně prodala byt v Moskvě za cenu 12 243 450 rublů, což odpovídá 300 000 Euro podle směnného kurzu Centrální banky Ruské federace; smlouvu o půjčce ze dne 17. 5. 2018, podle níž žalobkyni a) její otec bezúročně zapůjčil částku 20 000 000 rublů; smlouvu o půjčce ze dne 7. 12. 2010, podle níž žalobkyně a) sestře svého otce bezúročně zapůjčila částku 250 000 USD. Následně žalovaný usnesením přerušil řízení a vyzval žalobkyni a) k odstranění vad žádosti, konkrétně mimo jiné k doložení kopie kupní smlouvy k nemovitosti na adrese trvalého pobytu pořízené v rozhodném období 3 let předcházejících podání žádosti a podkladů prokazujících zdroj finančních prostředků, ze kterých byl nákup nemovitosti realizován včetně dokladu prokazujícího bezhotovostní převod finančních prostředků na bankovní účet žalobkyně a) v České republice, případně splnění oznamovací povinnosti při převozu finančních prostředků do České republiky. V reakci na to žalobkyně a) doložila mimo jiné kupní smlouvu ze dne 7. 5. 2020, podle níž koupila bytovou jednotku v místě jejího trvalého pobytu za cenu 10 162 096 Kč, daňové doklady vystavené prodejcem této jednotky, úvěrovou smlouvu (s možností poskytnutí až 2 309 000 Kč) a žádost o čerpání hypotečního úvěru, na jejichž základě dne 4. 6. 2019 žalobkyně a) čerpala částku 1 803 540 Kč. Dále žalobkyně a) uvedla, že částka, kterou zapůjčila sestře svého otce na základě doložené smlouvy, byla vrácena na její bankovní účet v Ruské federaci a následně řádně převedena na český bankovní účet, přičemž podobně tomu bylo i v případě finančních prostředků zapůjčených otcem žalobkyně a) na základě doložené smlouvy. Žalobkyně a) podle svého tvrzení převedla finanční prostředky přes Raiffeisenbank (k tomu doložila výpisy z internetového bankovníctví obsahující informace o detailech příchozích zahraničních plateb), přičemž z takto převedených částek byla uhrazena cena předmětné nemovitosti. Poté byly žalobkyně žalovaným vyrozuměny o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Následně byla žalovanému předložena kupní smlouva ze dne 25. 4. 2018, podle níž sestra otce žalobkyně a) prodala nemovitost v Moskvě za cenu 21 000 000 rublů (přičemž předtím jí tuto nemovitost na základě předložené smlouvy ze dne 1. 11. 2017 daroval otec žalobkyně a).

3. Poté žalovaný vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým žádost zamítl, a to ve vztahu k žalobkyni a) pro nesplnění podmínky podle § 14 odst. 7 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním občanství“), neboť neprokázala výši a zdroje svých příjmů v posledních 3 letech, a ve vztahu k žalobkyni b) pro nesplnění podmínky podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, neboť není plně integrována do české společnosti. Proti prvostupňovému rozhodnutí byl podán rozklad, v jehož následném doplnění se mimo jiné uvádí, že u žalobkyně b) nastala nová skutečnost spočívající v jejím přijetí ke studiu na X. O rozkladu ministr vnitra rozhodl napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno shora.
4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministr vnitra uvedl, že doklady předložené žalobkyni a) za účelem prokázání splnění podmínky podle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství nejsou dostatečné k transparentnímu prokázání výše a zdrojů příjmů v období 3

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

let předcházejících podání žádosti. Žalobkyně a) měla kromě běžných životních nákladů také výdaje spojené s pořízením nemovitosti ve výši 7 853 096 Kč (tj. v části kupní ceny nehrazené z úvěru poskytnutého bankou), přičemž ani přes výzvu žalovaného nebyly prokázány transparentní zdroje příjmů, z nichž byla tato částka financována, ani existence finančních prostředků na bankovním účtu v době před nákupem nemovitosti. Podle vyjádření přiloženého k žádosti pocházely finanční prostředky od otce žalobkyně a) žijícího v Lucembursku, který jí je měl poskytnout hotově v Moskvě. Jeho zdroje příjmů však nebyly prokázány. Nebyla prokázána ani výše příjmů dosažených před rozhodným obdobím, z nichž mohly být vytvořeny úspory. Smyslem dotčeného zákonného ustanovení je podle důvodové zprávy zjistit a posoudit, zda příjmy na úhradu pobytu v České republice pocházejí z legálních zdrojů. Pokud jde o žalobkyni b), její sociální integraci do české společnosti ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství nelze (i s ohledem na zásadu jednotného státního občanství v rodině) považovat za završenou. Je totiž dosud z hlediska výchovy a výživy zcela závislá na žalobkyni a) (tj. své matce), jejíž žádosti o udělení státního občanství nebylo vyhověno, a jejím prostřednictvím se zapojuje do společnosti v České republice. Ani povinná školní docházka včetně přijetí ke studiu na X nesvědčí o samostatné a završené integraci. Na území České republiky žalobkyně b) pobývá pouze s matku a nemá zde další rodinné zázemí. Žalovaný přitom v souladu s § 3 správního řádu vycházel z předložených dokladů, přičemž důkazní břemeno je výhradně na straně žadatele.

II. Obsah žaloby

5. Žalobkyně po obecných poukazech na porušení § 2 odst. 1, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu v prvním žalobním bodě namítly, že žalobkyně a) splnila podmínku podle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství, jelikož výše jí doložených finančních prostředků (včetně transparentnosti jejich původu) dosažená na území České republiky a pocházející z Ruské federace byla dostatečná k pokrytí nejen životních nákladů obou žalobkyň, ale i k nákupu nemovitostí. K podmínkám stanoveným v § 14 zákona o státním občanství přitom podle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze na základě správního uvážení připojovat další podmínky nad rámec zákona.
6. Ve druhém žalobním bodě žalobkyně namítly nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve vztahu k tvrzení, že žalobkyně b) nesplňuje podmínku podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství. Žalobkyně b) s ohledem na nepřetržitý pobyt na území České republiky, navštěvování školských zařízení i její mimoškolních aktivity (mj. pěvecký sbor) splňuje nejen formální podmínky pro udělení státního občanství, ale prokazuje i nadprůměrnou integraci. V této souvislosti byl podaný rozklad doplněn o novou skutečnost v podobě přijetí žalobkyně b) ke studiu na X s poukazem na náročnost přijímací zkoušky v roce 2024, tato okolnost však byla zcela opomenuta.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný soud navrhl, aby žalobu zamítl. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a v podstatě zopakoval v něm obsaženou argumentaci.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán. Při

přezkoumávání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

9. Podle § 12 zákona o státním občanství na udělení státního občanství České republiky není právní nárok.
10. Podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.
11. Podle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže výši a zdroje svých příjmů, popřípadě splnění oznamovací povinnosti při přeshraničním převozu nebo bezhotovostní převod finančních prostředků z ciziny a že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň, pokud podle jiného právního předpisu tuto povinnost neplní jiná osoba. Skutečnosti dle předchozí věty je žadatel povinen prokázat za období posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti. Tuto podmínku nemusí splnit žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 18 let.
12. Podle § 20 odst. 2 zákona o státním občanství žadatel dále k žádosti připojí doklady prokazující zdroje jeho finančních prostředků sloužících k zajištění jeho životních potřeb v České republice, zejména
 - a) potvrzení o tom, že je příjemcem starobního, invalidního nebo jiného důchodu,
 - b) doklady, které prokazují příjmy manžela nebo partnera, pokud je na jeho příjmy žadatel odkázán,
 - c) doklady, že disponuje příjmy ze zahraničí.
13. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci. Je výsostným právem státu, který v této souvislosti disponuje širokým prostorem pro uvážení, určovat podmínky, za kterých se státní občanství nabývá a pozbývá (nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, či ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99, rozsudek Nejvyšší správního soudu ze dne 27. 5. 2022, č. j. 4 As 374/2019-42). Z judikatury Ústavního soudu lze dále dovodit, že pokud cizinci občanství není uděleno, nezasahuje se tím do žádného ústavně chráněného práva (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16). Stát má tak při rozhodování o nabývání státního občanství cizincem značně široký prostor pro uvážení, které má však v právním státě vytyčené „mantinely“ a stanovená „pravidla hry“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29 a v něm uvedenou judikaturu). Státní občanství České republiky může být cizinci uděleno, jestliže splní veškeré předpoklady stanovené v § 13 zákona o státním občanství. Toto ustanovení pro udělení státního občanství vyžaduje, aby byl cizinec integrován do společnosti v České republice a aby splnil další podmínky stanovené v § 14 zákona o státním občanství. I přesto, že cizinec splní veškeré podmínky pro udělení státního občanství, nemá na jeho udělení právní nárok (srov. § 12 zákona o státním občanství). Naopak nesplní-li byť jedinou podmínku, a nebude-li mu nesplnění této podmínky prominuto, tak mu občanství uděleno být nemůže.
14. Je přitom třeba mít na paměti, že *„je výsostným právem státu určit, s kým „vstoupí“ do státoobčanského svazku. O jeho (udělení) (o udělení státního občanství – pozn. soudu) rozhoduje pouze a toliko veřejná správa, nikoliv soudy. Úkolem soudu pak není nahrazovat správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale pouze*

posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a plně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2017, č. j. 7 As 275/2016-50). K povaze soudního přezkumu správního uvážení se Nejvyšší správní soud detailně vyjádřil např. v rozsudku ze dne 13. 3. 2008, č. j. 5 As 51/2007-105, v němž konstatoval, že „jakkoliv Nejvyšší správní soud na jedné straně souhlasí s názorem, že na udělení státního občanství není právní nárok, je nutné současně konstatovat, že rozhodování správních orgánů nemůže podléhat libovůli. Libovůle při rozhodovací činnosti správních orgánů by totiž zjevně odporovala charakteru státní správy jako činnosti podzákonné a zákonem řízené. Rubem diskrečního oprávnění správního orgánu je povinnost volné úvahy užít, tedy zabývat se všemi hledisky, které zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění, a poté volným správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a mezí, které zákon stanoví, dospět při dodržení pravidel logického vyvozování k adekvátnímu rozhodnutí. Absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu. Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem.“

15. Soud posoudil žalobu podle právě citovaných judikatorních východisek a dospěl k závěru, že není důvodná.
16. V prvním žalobním bodu žalobkyně rozporovaly závěr správních orgánů, že žalobkyně a) nenaplnila podmínku podle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. Smysl a účel tohoto ustanovení zřetelně plyne z důvodové zprávy k zákonu o státním občanství, podle níž „žadatel bude uvádět zdroje svých příjmů a prokazovat, že příjmy, ze kterých hradí svůj pobyt v České republice, pochází z legálních zdrojů. (...) Často se vyskytují též případy, kdy žadatelé vlastní v České republice nemovitosti a nejsou schopni prokázat, z jakých zdrojů jejich koupi financovali, anebo nemovitosti byly zakoupeny na základě poskytnutého hypotečního úvěru a výše měsíčních splátek přesahuje výši deklarovaného měsíčního příjmu žadatele. Požadavek na prokázání transparentnosti příjmů osob žádajících o udělení českého státního občanství byl dlouhodobě akcentován rovněž soudy v rámci soudního přezkumu ve věcech udělování státního občanství. Povinností žadatele bude uvést zdroje svých příjmů a prokázat, že je získal, resp. získává v souladu s právními předpisy a že v České republice je možné prokázat jejich legitimní transfer prostřednictvím příslušného bankovního účtu, splnění oznamovací povinnosti při přechodu hranic a popřípadě jejich zdanění podle zvláštního právního předpisu. Cílem tohoto návrhu je zabránit udělení státního občanství České republiky žadateli, jehož finanční prostředky pochází z tzv. nelegálních zdrojů nebo který finanční prostředky získává porušováním nebo obcházením právních předpisů“.
17. Správní orgány ve světle právě citovaného oprávněně požadovaly, aby žalobkyně a) transparentně doložila výši a zdroje příjmů, z nichž hradila kromě svých životních nákladů i výdaje spojené s pořízením nemovitosti v roce 2020 v místě jejího trvalého pobytu (resp. tu jejich část, která nebyla hrazena na základě úvěru poskytnutého bankou). Žalobkyně a)

ve správním řízení s ohledem na jí předložené listiny v podstatě tvrdila, že potřebné finanční prostředky získala na základě smlouvy o půjčce, podle níž žalobkyni a) její otec zapůjčil 20 000 000 rublů, a dále na základě vrácení částky 250 000 USD, kterou podle smlouvy o půjčce žalobkyně a) zapůjčila sestře svého otce [pokud jde o prodej moskevského bytu v roce 2010, žalobkyně a) sama uvedla, že za takto nabyté finanční prostředky koupila dvě nemovitosti v letech 2014 a 2017, nikoli však předmětnou nemovitost v roce 2020, tj. v rozhodném období]. Další příjmy (z pracovního poměru a z pronájmu nemovitostí) i s ohledem na to, že žalobkyně a) nijak nedoložila (a ani netvrdila) jakékoli své úspory, lze pro účely uhrazení kupní ceny dané nemovitosti považovat za zanedbatelné.

18. Pokud jde o smlouvu o půjčce s otcem, žalobkyně a) transparentně nedoložila, že by reálně a v uvedené výši k dané transakci v její prospěch došlo. Kromě toho lze se správními orgány obou stupňů souhlasit v tom, že *„zdroje příjmů otce nebyly v průběhu řízení prokázány“*. Soud má za to, že s ohledem na veřejný zájem spočívající v tom, aby finanční prostředky (úspěšných) žadatelů o udělení státního občanství nepocházely z nelegálních zdrojů, bylo za daných okolností možné po žalobkyni a) požadovat i transparentní doložení zdrojů příjmů jejího otce, z nichž jí měla být zápůjčka poskytnuta. Zdroje příjmů svého otce však žalobkyně nijak nedoložila (ohledně prokázání zdrojů finančních prostředků společnosti žadatelů, které měla jejich osobám poskytnout na základě zápůjčky srov. zejm. body 22. a 23. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 108/2024-35,; ohledně prokázání zdrojů finančních prostředků otce žalobkyně, které jí měl poskytnout na základě darování, srov. body 29. až 31. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2022, č. j. 5 A 89/2020-33,; ohledně prokázání zdrojů finančních prostředků manžela žalobkyně, který měl hradit její životní náklady srov. body 31. až 33. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2023, č. j. 3 A 91/2019-47). V opačném případě by hrozilo značné riziko obcházení požadavku zakotveného v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. Obdobně je tomu i v případě tvrzeného vrácení finančních prostředků poskytnutých ze strany žalobkyně a) na základě smlouvy o půjčce sestře jejího otce. Žalobkyně a) transparentně nedoložila, že k vrácení zapůjčených finančních prostředků skutečně došlo a z jakých zdrojů. Žalobkyně a) sice předložila smlouvu, podle níž její sestra prodala nemovitost v Ruské federaci za 21 000 000 rublů, to však dle názoru soudu samo o sobě nijak neprokazuje, že žalobkyni a) její sestra vrátila, co jí bylo podle smlouvy o půjčce zapůjčeno. Lze tedy přisvědčit žalovanému, že žalobkyně a) neprokázala výši a zdroje svých příjmů ve smyslu § 14 odst. 7 zákona o státním občanství, z nichž hradila své náklady (zejm. na pořízení nemovitosti v místě trvalého pobytu). Na tom nic nemění ani jí doložené výpisy z internetového bankovníctví, které svědčí toliko o uskutečnění přeshraničních plateb v určité výši, nikoli však o zdrojích těchto příjmů. Námitka podle prvního žalobního bodu tedy není důvodná.
19. Druhý žalobní bod se týká otázky, zda žalobkyně b) naplnila podmínku integrace do společnosti v České republice podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství. Ke stručně namítané nepřezkoumatelnosti soud podotýká, že ministr vnitra v napadeném rozhodnutí (viz jeho str. 4 a 5) srozumitelně uvedl důvody, pro které nepovažoval žalobkyni b) za plně integrovanou do české společnosti (poukázal zejména na její závislost na matce, které státní občanství nebylo uděleno a skrze níž se zapojuje do společnosti, jakož i na zásadu jednotného občanství v rodině). Není ani pravdou, že by ministr vnitra pominul či se nevypořádal s (nově) tvrzenou skutečností, že žalobkyně b) byla přijata ke studiu na X. Ministr vnitra totiž výslovně uvedl, že ani povinná školní docházka včetně aktuálního přijetí žalobkyně b) ke studiu na X nesvědčí o samostatné a zároveň završené integraci. Tyto úvahy lze v rámci

soudního řízení věcně přezkoumat, a napadené rozhodnutí tak vadou nepřezkoumatelnosti netrpí.

20. Pro samotné posouzení splnění podmínky integrace ze strany žalobkyně b) soud považuje za příléhavé citovat z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012-76, podle něhož „*stěžovatel do společné žádosti o udělení státního občanství zahrnul i své dcery (na základě § 9 odst. 1 zákona o státním občanství), které byly v době podání žádosti obě nezletilé a na stěžovateli existenčně závislé. Oběma dcerám byl trvalý pobyt povolen za účelem sloučení rodiny s cizincem - otcem. Účelem obecně uznávané zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí [srov. čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, publ. pod č. 76/2004 Sb. m. s.; nebo § 3 písm. a), § 3a, § 4, § 6 odst. 2, § 9, § 11, odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o státním občanství] je ochrana rodinných vazeb a zabezpečení jednotného státního občanství celé rodiny. Jakkoli nelze tuto zásadu absolutizovat a odhlížet od konkrétních skutečností posuzovaného případu, stěžovatel musel být při podání společné žádosti srozuměn s tím, že žádosti jeho dcer budou posuzovány v úzké návaznosti na jeho vlastní důvody a rovněž, že výsledek posouzení jeho žádosti bude bezprostředně spjat s výsledkem posouzení žádosti jeho dcer.“ V návaznosti na právě uvedené pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29 vysvětlil, že „*za takové situace, kdy stěžovatelka vzhledem ke svému nízkému věku reálně teprve začíná navazovat hlubší vztahy k osobám stojícím mimo její rodinu a kdy její nejbližší rodinní příbuzní nezískali české státní občanství, nelze než souhlasit se žalovaným, že udělením českého státního občanství stěžovatelce by byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny. Byť stěžovatelka s tímto závěrem nesouhlasí, nepřináší nic, co by skutečně dokládalo, že by její vztah k osobám mimo její nejbližší rodinu byl hlubšího a dlouhodobějšího charakteru. Samotná skutečnost, že se narodila na území České republiky, že plyně hovoří česky nebo že zde navštěvuje základní školu, je v tomto směru nedostatečná, neboť navštěvování školy a schopnost plyně hovořit česky vyplývá z plnění povinné školní docházky a z toho, že vyučovacím jazykem na školách je v České republice český jazyk (srov. § 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů), který se stěžovatelka v důsledku plnění příslušných povinností podle školského zákona proto naučila. Zásada jednoty státního občanství rodiny nebyla v dané věci absolutizována, jak mylně namítá stěžovatelka, neboť žalovaný zohlednil skutkové okolnosti případu, které určitým způsobem i vyhodnotil. Za stěžejní žalovaný přitom považoval to – a Nejvyšší správní soud tento závěr akceptuje – že stěžovatelka je s ohledem na svůj nízký věk velmi vázána na svou rodinu, což ani samotná stěžovatelka ve své argumentaci nezpochybňuje. Pokud by skutková situace případu byla odlišná, tj. pokud by zde stěžovatelka žila sama a neměla by žádné významné kontakty na ostatní členy své rodiny, nebylo by uplatnění zásady jednoty státního občanství rodiny na místě. Odlišnému posouzení věci by nebránil ani nízký věk stěžovatelky, neboť takový postup by umožňovalo ustanovení § 9 zákona o státním občanství. Není proto vyloučeno, aby nezletilý získal sám české státní občanství; v takovém případě by se však muselo jednat o jiné skutkové okolnosti, než které byly zjištěny žalovaným v dané věci.“ Tyto závěry sice byly vysloveny ve vztahu k již neúčinné právní úpravě, soud je nicméně i tak považuje za příléhavé pro nyní posuzovanou věc, neboť zásada jednotného státního občanství v rodině se uplatní i za účinnosti zákona o státním občanství (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 8 As 284/2018-60).**
21. Lze tedy přisvědčit žalovanému, pokud na základě předložených tvrzení a dokladů dospěl závěru, že žalobkyně b) je pro svůj nízký věk (v době rozhodování ministra vnitra jí bylo 11 let) velice úzce navázána na svou matku, které nebylo české státní občanství uděleno, a nelze tak dovodit dostatečnou míru její integrace do české společnosti v rámci rodiny. Hlubší

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

vztahy mimo rodinu, které mohou vést k sociální integraci, se u žalobkyně b) teprve začínají utvářet, ať už se tak děje v rámci povinné školní docházky nebo mimoškolních aktivit (přičemž tvrzení ohledně nich nebyla ve správním řízení konkrétně doložena). Z tvrzení žalobkyň lze usuzovat, že sociální integraci žalobkyně b) do české společnosti lze považovat za započatou a pozitivně se rozvíjející, nikoli však za završenou. Za těchto okolností se soud nedomnívá, že by správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích absolutizovaly zásadu jednotného občanství v rodině (obě žalobkyně jsou a zůstávají občankami Ruské federace), pokud dospěly k závěru, že v případě žalobkyně b) nebyla splněna podmínka integrace podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství. Námitka podle druhého žalobního bodu tedy rovněž není důvodná.

22. K obecným poukazům žalobkyň na § 2 odst. 1, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu soud v tomu odpovídající míře obecnosti dodává, že žalovaný správní orgán nepostupoval v rozporu s těmito ustanoveními. V řízení o žádosti leží primární břemeno tvrzení a důkazní na žadateli, nikoli na správním orgánu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36). Jelikož je řízení o žádosti ovládáno dispoziční zásadou, je především v zájmu samotného účastníka, aby správnímu orgánu doložil nejen požadované dokumenty a náležitosti, ale také aby sdělil (tvrdil) všechny skutečnosti potřebné k posouzení jeho žádosti (viz přímo k otázce udělení státního občanství rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012-76, či ze dne 20. 11. 2019, č. j. 8 As 368/2018-40). I v nyní projednávané věci tak leželo břemeno tvrzení a důkazní primárně na žalobkyních.
23. Nezbyvá než uzavřít, že žalovaný nijak nevybočil z mezí správního uvážení, jak byly nastíněny v úvodu hodnocení soudu, a při svém rozhodování dostatečně zohlednil veškeré zjištěné skutečnosti.
24. Soud tedy dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. prvním výrokem rozsudku zamítl. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé rozhodl bez nařízení ústního jednání.
25. Žalobkyně nebyly ve sporu úspěšné a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 12. prosince 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.